

BERNARD FOYS

TREDJE ROCKAD

en dramatisering av Lars Gustafssons roman

i tre delar

AV THORE SONESON

(sjunde manusversionen)

© Thore Soneson 1994

DEL ETT.

101. EXT - FÖRORTSMILJÖ BILDMONTAGE - DAG.

Bildrutan fylls av blixtrande flamma, tunga moln.

Molnen rör sig i slowmotion, tunga träd vajar suggestivt.

Mörka skuggor av låga förortshus skymtar.

Över dessa scener rullar förtexter och rebellen Bernhard Foy läser ett diktcitat:

REBELLEN BERNARD:

*“En mörk och våldsamt storm var mina unga år
som solar här och där bröt genom sitt flöde.
Av åskregn har min trädgård skövlats och lagts öde
så att knappt någonting av frukten återstår.”*

102. INT - POETENS HEM - DAG

/POETEN, AMELIE/

Den åttiotreårige poeten och ledamoten av Svenska Akademien Bernard Foy, klädd i röd rökrock över skjorta och fluga, sitter vid sitt arbetsbord med ett tomt papper framför sig. Skruvar av hatten på reservoarpennan, skruvar på den igen.

Morgonsolen letar sig in genom springa mellan tunga röda draperier.

Den lyser på en vit gipsstatyett som föreställer poesins bevingade häst Pegasos, letar sig vidare mot dörröppningen där poetens hustru Amelie, klädd i blommig städrock, kommer in med Svenska Dagbladet.

Poeten Bernard bläddrar ivrigt genom tidningen. Läser ironiskt.

POETEN BERNARD:

*Vi hann ej säga Dig farväl
Ty döden kom så fort
Men låt oss säga Dig vårt tack
För allt det goda Du har gjort..*

Låter ett svallande skratt flöda ur strupen. Han läser dödsannonserna.

POETEN BERNARD:

Äntligen har den gudomliga rättvisan gjort sitt
med den där gamle publicistiske gangsterkoryfén...

Amelie har stannat i dörröppningen till arbetsrummet, med kaffekannen i handen för påfyllning.

POETEN BERNARD:

... och förre taxeringsintendent Bladh som vägrade mig avdrag
för studieresa till San Remo har, till min obeskrivliga sorg och
saknad, gått ur tiden...

AMELIE:

Vi var där för att bada.

POETEN BERNARD:

Och söka Italia-expeditionens efterlämnade papper ...general
Nobiles loggbok.

Den gamle poeten river ur dödsannonserna ur tidningen med några hastiga drag, lägger dem i en hög reserverad för detta ändamål.

103. INT - KUNGLIGA BIBLIOTEKETS FOAJÉ - DAG

/POETEN STATISTER/

Den gamle poeten i sitt silvriga hår låter den blåa röken från cigarillen vindla upp mot glastaket i Kungliga Bibliotekets foajé.

POETEN BERNARD:

Dom säger att Alzheimers sjukdom får människor att glömma hur man använder tandborstar och vattenklosetter...och att man plötsligt, mitt på gatan, inte längre vet var man bor...

Några andra gamla herrar nickar instämmande mot honom när han reser sig, tar sin slitna svarta oxlädersportfölj i fast grepp under armen.

Under sin utläggning går poeten runt, runt i foajén, böjer sig snusande vid några dammiga manshöga fikusar, ser ut att imitera orden.

POETEN BERNARD (forts):

...som om man var en hundvalp som rusar hit och dit och nosar på allting utan att ha någon aning om vad för slags värld den befinner sig i.

På väg ut genom glasdörrarna fortsätter poeten tala i samma flöde.

POETEN BERNARD:

Förmodligen är mina minnesceller allvarligt skakade av ett helt livs whiskydrickande och nattvak och feta cigarrer...

104. EXT - KUNGLIGA BIBLIOTEKET - DAG

/POETEN STATISTER/

Ute i den kalla och fuktiga vinden stannar Bernard Foy plötsligt till, vänder sig mot sina kamrater som stirrar bakom glasdörrarna.

Han vaknar upp ur sina högt uttalade tankar, drar kavajen om sig, går huttrande bort i den småsnålt vinande oktobervinden.

POETEN BERNARD (i kameran som åker med):

Men det är inte ett underskott av minne som plågar mig, det är överskottet... Mina minnesbassänger hotar att utplåna mig i en fruktansvärd översvämning av detaljer, dofter och syner ur det förflutna...

Poeten tystnar, stannar, kramar sin portfölj.

Kameran stannar upp och poeten Bernard Foy går mot oss, försvinner ur bild.

105. EXT - REBELLENS HEM - DAG

/REBELLEN FADERN LUTWEILER/

Den sjuttonårige rebellen Bernard Foy kommer gående längs plattgång, upp mot den gula, träklädda trettiotalsvillan som är hans hem. En ljusblå byråkratvolvo skymtar genom granhäcken utanför garaget.

Det är en varm dag, Bernards gängliga kropp är klädd i svart skinnjacka, slitna basketskor. Hans korta hår är solblekt.

Han stannar upp vid foten av yttertrappan. Solen lyser in genom ett öppet fönster till faderns arbetsrum, därinne syns ryggen på en man i kritstrecksrandig kostym.

Rebellen Bernard ser faderns upprörda ansikte dyka upp bakom den okände mannens rygg.

JACOB FOY:

Detta är hemfridsbrott, herr Lutweiler. Jag Jacob Foy, en aktad småföretagare, är ett offer för myndighetsmissbruk...

106 . INT - REBELLENS HEM - DAG

/REBELLEN FADERN LUTWEILER STATISTER/

Bilden flyttar in i arbetsrummet, taxeringsintendenten Lutweiler har ett magert, bistert ansikte som är kallsinnigt och livlöst. Lutweiler stoppar ned Jacob Foys bokföring i sin gula portfölj.

LUTWEILER:

Vi följer de ekonomiska lagarna, ni har inga tillgångar, bara skulder. Detta är normala proceduren vid skatterevision.

Hans två medarbetare tömmer hela rummet i svarta plastpåsar.

Lönelistor, kvittenser, reklamkalendrar från grävmaskinsföretag, allt åker ned.

107. INT - REBELLENS HEM - DAG

/REBELLEN LUTWEILER STATISTER /

Rebellen Bernard står ovanför den smala trappan mot övervåningen i den gula villan. Han lyssnar uppmärksamt.

Vid foten av trappan är dörren till faderns arbetsrum öppen.

Taxeringsintendenten Lutweiler kommer ut med gula portföljen i händerna, vänder sig in mot rummet. Hans röst hörs upp till rebellen.

LUTWEILER:

Alla tillgångar kommer att tas som betalningssäkring...

Kameran rör sig mot Bernard, uppför trappan, hans min är fundersam.

REBELLEN BERNARD (i kameran):

Jag är en alldeles vanlig människa. Min mor är död och min far ägnar sig åt att begrava sina grävmaskiner i mossarna. Det är inget märkvärdigt med att skattepolisen är på besök. Samma sak upprepas på många olika ställen i Sverige idag.

Med rebellens Bernards blick nedför trappan ser vi ytterdörren stå öppen.

Fogden Lutweiler och hans medhjälpare lastar in lådor och säckar med papper i byråkrattbilen.

Bilen försvinner bort i ett rökmoln som förstärks av solstrålarna.

108. INT - REBELLENS HEM - DAG

/REBELLEN FADERN /

Rebellen Bernard stiger in i faderns arbetsrum där några lösa pappersblad driver av och an i korsdraget likt vilsna löv. Ett par slitna lågskor står nedanför kontorsstolens nötta svarta lädersits.

Bernard höjer blicken och ser fadern hängande, pendlande från takkronan, med uppsvällt ansikte och utstående ögon.

Rebellen Bernards ansikte avslöjar inte en min. Hans blick är fast.

En röst deklamerar -

POETEN BERNARD (VO):

*“Lugn gick du höstvind
lugn och obeveklig...”*

109. INT - POETENS HEM - DAG

/POETEN/

Bilden av den döde mannen i föregående scen tonas över i en pendel på ett gammalt väggur som rör sig majestätiskt fram och tillbaka. På samma sätt lappar diktens sista strofer över.

POETEN BERNARD:

*“...genom min ungdoms friska skog
och härjade dess krona.”*

Bilden vidgas och vi ser poeten Bernard Foy titta upp från sitt skrivbord, en trave handskrivna papper ligger framför honom.

110. INT - REBELLENS HEM - DAG

/REBELLEN FADERN LUTWEILER/

På den svarta lädersitsen står ett par slitna basketskor. Långsamt sänks en kropp ned på golvet.

Rebellen Bernard hoppar ned från stolen.

Ser genom fönstret hur byråkratvolvon kommer tillbaka.

Han kastar den breda köksknivens spets med en duns i golvet.

Det ringer på dörrklockan.

Bernard rycker loss kniven, håller den i attackläge, smyger mot ytterdörren. Där stannar han upp, gömmer kniven bakom ryggen.

Utanför står den taxeringsinspektören Lutweiler med portfölj.

LUTWEILER:

Ursäkta, jag glömde några handlingar. Är Jacob Foy fortfarande hemma?

REBELLEN BERNARD:

Det är för sent. Allt är för sent.

Bernard tar ett steg fram på trappan, hotfullt och målmedvetet, mannen backar bakåt och snavar, ramlar handlöst baklänges.

Helt stilla ligger Lutweiler nedanför trappan.

Bernard går ned till honom, ser en blodpöl växa under hans huvud, ser hur fotskrapan sticker upp

ur sin position.

Långt borta hörs en siren. Blinkande blåljus skymtar genom träden.

111.EXT - REBELLENS HEM - DAG

/REBELLEN LUTWEILER STATISTER/

Rebellen Bernard släpar Lutweilers kropp till flakcykeln som står bakom garaget. Täcker hastigt kroppen med presenning.

En ambulans har kört fram till den gula villan. De blåa ljusen blinkar flämtande i solljuset.

Rebellen Bernard visar utan kommentar in mot faderns arbetsrum.

Själv går han tillbaka bakom garaget, till flakcykeln med Lutweilers döda kropp, sätter sig på sadeln, cyklar ned på garageuppfarten.

Ambulansmännen kommer ut med faderns döda kropp på en bår.

Rebellen Bernard betraktar ambulansen som glider förbi, sätter fart på flakcykeln längs den sommartomma förstadsgatan.

112. INT - POETENS HEM - DAG

/POETEN/

Poeten Bernard sitter vid sitt skrivbord. Hans blick är riktad ut mot oss, in i kameran. Men den är frånvarande. Han deklamerar åter samma dikt.

POETEN BERNARD (i kameran):

*“Lugn gick du höstvind
lugn och obeveklig
genom min ungdoms friska skog
och härjade dess krona...”*

Poeten tar sig ur sina minnen och koncentrerar blicken på kameran, lutar sig fram över bordet, vilar armbågarna på handskrivna papper.

POETEN BERNARD (i kameran):

Det var min första dikt. Den föddes när en fullständigt normal latinskrivning förvandlades till en vansinnesaria, rektor Fåhrens kom med budet att min far gått bort.

TIDEN, TYNGDEN och DÖDEN blev i ett slag mitt nya

landskap.

Poeten gnuggar sina tinningar, som om orden är plågsamma att uttala.

POETEN BERNARD (i kameran):

Jag Bernard Foy, gymnasist, blev diktare.

En annan Bernard Foy hade kanske blivit en samhällets fiende.

En folkhemsgangster...

114. EXT - BADPLATS, HANDIKAPPTOALETT - GRYNING

/REBELLEN LUTWEILER/

Rebellen Bernard kommer baklänges ut ur plåtdörren till en betongkub, utslängd på en badplats. Det är en handikapptoalett, den ligger inbäddad i ett flämtande, stilla gryningsljus.

Han håller en gul svinlädersportfölj i ena handen, en kritstrecksrändig kostym och en silverslips i andra.

Lägger sakerna på flakcykeln, under presenningen. Tar en flaska tändvätska och sprutar på en fackla.

Sprutar genom dörröppningen, tänder eld på facklan, kastar den in i mörkret så att vi ser en människogestalt hopsjunkna på toalettstolen i de uppblossande lågornas sken.

Bernards min i ljuset av de flammande lågorna avslöjar inget.

Han sparkar igen dörren om den döde skattefogden Lutweiler. Lågor slår ut genom dörrspringan.

113. INT - SYNAGOGA - DAG

/RABBINEN ÄLDRE RABBIN/

En sjuarmad ljusstake står tänd, lågorna fladdrar lätt. Bilden vidgas och i VO hör vi Poeten Bernards röst:

POETEN BERNARD (VO):

Ytterligare en annan Bernard Foy kunde ha blivit religiös...

Iklädd kalott och vackert ornamenterad bönesjal står en man i trettiofemårsåldern, mörkhårig med svart, kort skägg, framför stora rullar med judiska lagen, Torah. Det är rabbinen Bernard Foy.

Han läser slutstroforna i amidabönen på hebreiska, den sjuarmade ljusstaken är tänd, synagogan är liten och anspråkslös.

En äldre rabbin i stramt enkel bönesjal kommer fram, rullar ihop lagen, talar till honom på svenska.

ÄLDRE RABBIN:

Min bäste Bernard, likt flyttfåglarna är det dags för er att resa söderut...Hoppas ni har varma minnen från tiden i Stockholm...Ge detta brev till rabbinen Charles Williams i Paris.

Rabbinen Bernard bugar lätt, tar emot kuvertet, ler ett milt leende till svar. Han lyfter av sig bönesjalen och viker ihop den. Tar av sig den virkade kalotten.

115. EXT - BROAR OCH MOTORVÄGAR. - MORGON

/RABBINEN STATISTER /

Rabbinen Bernard Foy sätter blå toppluva på huvudet. Klädd i urblekt gammalmodig träningsoverall ger han sig iväg på tidig morgonlöpning.

Hans väg tar honom över broar där höstvinden leker mellan betonglabyrinter av parabler, som om någon blåste i en snäcka, och driver de nedfallna löven över Pålsundets yta, långt under honom.

Han klättrar ned för en spiralformad fotgångstrappa till en cykelbana på bron under honom. Stannar upp, tänjer och stretchar musklerna.

Ett tåg rasslar fram högt ovanför hans huvud.

I en bropelare långt ned vid den svarta fjärden öppnar sig en dörr i betongen.

Rabbinen Bernard i svettig träningsoverall och blå mössa lutar sig fram.

Ur en järndörr i en av broarnas betongpelare sträcks en arm ut och ett mörkt föremål faller nedåt. När det möter vattenytan syns i ett fruset ögonblick ett kvinnohuvud, blekt med fylliga läppar, rak klassisk näsa och långt svart hår som flyter ut i vattnet. Det sjunker som en sten.

Rabbinen Bernard lutad över järngaller vänder huvudet in i kameran, som för att kommentera vad han sett. Men det kommer inga ord.

116. EXT - JÄRNVÄGSSTATION - DAG

/RABBINEN STATISTER /

Rabbinen Bernard Foy stiger på tåget märkt med HAMBURG (PARIS).

Han reser med lätt bagage, en sliten svart läderportfölj och en axelremsväska är allt. Han är klädd i mörk överrock och en stor svart hatt som får honom att se äldre ut.

I samma ögonblick han stängt dörren kör tåget, skyltarnas texter KÖPENHAMN - HAMBURG - PARIS sveper förbi i en accelererande rörelse.

117. INT - KUNGLIGA BIBLIOTEKETS LÄSESAL - DAG

/POETEN LUTWEILER STATISTER/

Textrader, uppslagsord glider förbi. Fastnar på ALZHEIMERS SJUKDOM.

Poeten Bernard Foy sitter vid sitt läsebord med tjocka luntor framför sig, hans finger följer raderna efter uppslagsordet.

Muttrar energiskt för sig själv, reser sig, lägger ihop luntorna och ger dem till bibliotekarien. Repliken riktas till denna bleka man i kostym.

POETEN BERNARD:

Som den gode Sokrates så vist sade- "Jag ensam går mot ett tillfrisknande, alla andra stannar kvar bland de sjuka."

118.INT - KUNLIGA BIBLIOTEKET,GARDEROBEN - DAG

/POETEN STATIST/

I garderoben får han sin tunga vinteröverrock, hemstickade tumvantar och ylleschal av en svartögd man bakom uppslagen tidning.

POETEN BERNARD:

Min portfölj också, tack.

Med förorättad min tar poeten emot en gul svinladersportfölj.

119. INT - POETENS HEM - DAG

/POETEN AMELIE/

Hemma i sin långsmala tambur ser poeten Bernard Foy sig själv i hallspegeln och upptäcker den gula portföljen, en tingest han aldrig tidigare sett, helt okänd för honom.

POETEN BERNARD:

Amelie min älskling, jag är hemma...

Han greppar portföljen, det är tyst från köket.

Poeten stiger in i sitt murrigt mörka arbetsrum med det tunga ekbordet, röda sammetsdraperier.

Lyfter undan tyget, ställer den gula portföljen i fönstret för att se bättre. Inuti ligger ett antal småplastpåsar med vitt pulver. Utifrån köket hörs röst.

AMELIE:

Det är middag.

Poeten Bernard Foy släpper den gula portföljen bakom den tunga gardinen som sluter sig kring sin hemlighet.

120. INT - PARISTÅGET - DAG

/RABBINEN ADVOKAT LAGERHIELM/

Tågljudet ekar mot tomrummet under en bro, rullgardinen fladdrar till och rullar ihop sig med en pisksnärt...

Rabbinen Bernard Foy reser sig kallsvettig upp i sin sovkupé och fumlar efter nattlampan.

Ljuset bländar honom, han stiger upp, ser en gul svinlädersportfölj som spärrar vägen till tvättstället.

Han drar ned rullgardinen, tar tidning som ligger på hyllan. En röst hörs från överslafen.

ADVOKAT LAGERHIELM:

Skulle ni vilja släcka ljuset...

RABBINEN BERNARD:

Just a moment...

Bernard sitter på sängkanten, bläddrar i Expressen, ser notis om två halshuggna lapplisor som hittats flytande i Pålsundet.

ADVOKAT LAGERHIELM:

Ni läser svenska tidningar, men talar engelska...

RABBINEN BERNARD:

Det har jag från min far som numera framlever sina dagar i

Huston, Texas. Själv är jag rabbin från Stockholm...

Bernard Foy är namnet...

ADVOKAT LAGERHIELM:

Jag är advokat, Hans von Lagerhielm. Texas säger ni...

Skulle ni vilja göra mig en tjänst...

Ett par håriga ben klättrar ned till rabbinen. En flintskallig vältränad man i boxershorts sätter sig bredvid honom. Advokaten talar ödmjukt, men med en underliggande bestämd ton.

Bernard makar på sig. Anstränger sig för att behandla mannen korrekt.

RABBINEN BERNARD:

Javisst, men alla texaner är inte i oljebranschen. Min far är barägare i hamnkvarteren. Det finns fattiga småbönder med svarta getter i Texas.

ADVOKAT LAGERHIELM:

Ni missförstår mig. Kan vi byta slaf? Jag kan inte sova ovanpå.

RABBINEN BERNARD:

Det blir lätt hett däruppe. Skall vi byta sängkläder också. Och bagage...

ADVOKAT LAGERHIELM:

Jag föreslår att vi lämnar allt som det är.

Advokaten ler ett inställsamt leende. Rabbinen reser sig, lättad till sinnet.

RABBINEN BERNARD:

Som Wittgenstein säger "Filosofin lämnar allt som det är"...Tala först om vilket bagage tullen skall uppfatta som mitt.

ADVOKAT LAGERHIELM:

Portföljen, ett ömmande fall jag arbetar på, den lilla människan i kläm mellan de stora europeiska myndigheterna...

Bernard nickar till överenskommelse, låter den gula portföljen stå kvar på golvet, klättrar upp till överslafen med sin egen svarta slitna portfölj och Expressen i handen.

RABBINEN BERNARD:

Hoppas tullen inte är bevandrad i judiska lagar, svinläder är otänkbart...

Advokaten skrattar från underslafen med en kall underton, släcker. Det blir mörkt, ljudet av hjulens dunkande mot rälsen växer.

121.EXT - PÅLSUNDSBRON - DAG

/REBELLEN POLISER/

Ett tåg dundrar förbi högt ovanför rebellen Bernard som står vid foten av gigantiska betongbron.

Han har en karta i handen, linjer från en blå penna har ritat raka streck över vägarna.

Bernards blick följer bron. På andra sidan sundet, längs sluttningen, klättrar två uniformsklädda poliser uppåt med svart plastsäck emellan sig.

Det går långsamt och mödosamt, vid kanten på sluttningen väntar ambulans och polisbilar med blinkande blåljus.

Bernard med sin svarta skinnjacka och korta hår smälter in i skymningsskuggorna. Han stoppar ned kartan, tar några steg bakåt och är försvunnen i en mörk öppning.

122. INT - INSTITUTION, REBELLENS RUM. - DAG

/REBELLEN VEROLYG NATTVAKT/

En datorskärm flimrar till liv. På den gröna bildskärmen ser vi samma schematiska karta med inritade blåa linjer.

Korset från musen fyller i en ny linje.

Rebellen Bernard kliar sig fundersamt i sitt korta, nu nästan svarta hår, betraktar dataskärmen och uttalar högt sina tankar -

REBELLEN BERNARD:

Det måste finnas ett samband, en hemlig förbindelse mellan stambanans tunnlar och värmeverkets försörjningslinjer...

Bilden fångar in hela rummet, det är ett rum som ser ut som institution med väggfast säng, handfat och spegel.

Vi hör röster som talar lågt, ser silhuetterna av två samtalande bakom glasrutan i dörren, inifrån Bernards rum. Hans ansikte i förgrunden avslöjar att han hör, men han rör inte sin position framför datorn.

ELISABETH VEROLYG:

Polisen har inga nya fakta... Kronofogden är försvunnen, men inte hittad död...

Utanför rebellens rum fångar bilden in en femtioårig kvinna i lång rödblond fläta, en kortsnaggad och gråhårig man.

NATTVAKT:

Vi fortsätter övervakningen...han har inte visat några våldstendenser...ännu...

ELISABETH VEROLYG:

Jag skall inleda mina samtal omgående...

De går ur bild. Genom glasrutan ser vi hur Bernard inne i sitt rum vänder sig om, smyger upp dörren, spanar längs korridoren som ligger mörk och tyst.

Bernard stänger åter dörren, tömmer hastigt ett skåp på kläder i en väska, tar ut diskett ur datorn, stoppar ned hel låda med disketter.

123. INT - INSTITUTION, KORRIDOR - NATT

/REBELLEN/

Korridoren utanför är fortfarande ödslig och tom.

Bernard med datorn och väskan i famnen, smyger längs väggen med sin börda, passerar ett rum där en TV står på för full volym, går mot ytterdörr, öppnar den, stänger den efter sig.

Målmedvetet ser han rakt in i kameran.

124. EXT - STADSMILJÖ - NATT

/REBELLEN/

Natten runt rebellen Bernards spensliga gestalt är svart, tung. Man skimtar resliga skuggor, som en betongbro, vid horisonten.

125. EXT - UNDER BROARNA (RABBINENS DRÖM) - DAG

/RABBINEN/

Tåget rasslar fram högt ovanför bropelaren där en arm sträcks ut och ett mörkt föremål faller ned i slowmotion.

Rabbinen Bernard vänder sig oroligt i sömnen i sin smala tågslaf.

När det träffar vattnet ser man ett kvinnohuvud, blekt med fylliga läppar, rak klassisk näsa och långt svart hår som flyter ut i vattnet.

126. INT - PARISTÅGET - DAG

/RABBINEN BLONDIN STATISTER ADVOKAT LAGERHELM KONDUKTÖR/

En svettig och blek rabbin öppnar sovkupédörren klädd i sin pyjamas.

Tätt inpå honom står en egendomligt artificiell blondin. Hon vänder bort ansiktet med ett nervöst leende och tar ett steg åt sidan.

Det är gryning. Rabbinen ser en rad rökande serbiska städerskor i hucklen och svarta långkjolar vända bort blicken.

Han stänger kupédörren inifrån, tar på sig kavajen.

Det rasslar till från en växel, han vacklar framför spegeln och tvingas hålla sig fast i handfatet. Det är märkbart tyst i kupén.

Rabbinen ser han sig forskande omkring i dunklet, känner på sin kavaj, kollar den gula portföljen vid tvättstället. Någonting är fortfarande fel och Bernard rör vid advokatens stela axel. Han tänder kupéljuset och ser den bredbladiga jaktkniven sticka ut strax under mannens vänstra skuldra.

RABBINEN BERNARD (till kameran):

Jag visste redan när jag lärde känna honom att han var dödlig...hans död är samtidigt min, det skulle varit jag som sov där...

Bernard drar i nödbromsen, håller sig när tågets bromsar gnisslar.

I korridoren kommer konduktör hoppande över rökande hucklekvinnor. Rabbinen sticker ut huvudet.

RABBINEN BERNARD:

Jag har tagit mig friheten att dra i nödbromsen. Vill ni låsa dörrarna...

KONDUKTÖREN:

Vad i helvete tar ni er till...

RABBINEN BERNARD:

Min handling kan tyckas självsvåldig, men en man är mördad i min kupé.

127. EXT - PERRONG - DAG

/RABBINEN POLISER STATISTER/

Den döde förs ut på bår av två vitklädda män, rabbinen Bernard står klädd i kavaj över sin pyjamas på perrongen. Bredvid honom en polisman i uniform med anteckningsblock och trötta ansiktsdrag.

RABBINEN BERNARD:

Skall ni inte göra undersökning, förhör. Säkra spår...

Polismannen lyfter sin vänsterarm och blottar en tung guldklocka, noterar klockslaget i sin bok.

POLIS:

Kriminalen har haft för mycket övertid. Vi är trafikpoliser och skall inte göra deras jobb. En fackföreningssak...

128. INT - TÅGKUPE. /INT

/RABBINEN POLIS /

Rabbinen Bernard har tagit på sig kostymen, stoppar pyjamasen i sin svarta portfölj. Klottrar hastigt en adress på Expressens förstasida.

Han tvekar framför advokatens lyxiga ulster, stoppar ned händerna i rockens fickor, får upp några papper och lösa sedlar.

Polismannen öppnar plötsligt dörren och stirrar in i kupén.

Bernard stoppar hastigt ned papperna i sin ytterrocksficka, böjer sig efter den gula portföljen. Rödbrusig i ansiktet tar han sin stora hatt, går ur kupén med båda portföljerna som en slags murbräcka framför sig.

RABBINEN BERNARD:

Ja, jag reser oftast med två portföljer.

Rabbinen säger detta med överdriven nit, polismannen ser undrande på honom. Innan han kan fråga något, sträcker Bernard fram Expressen med den nedklottrade adressen.

RABBINEN BERNARD:

Här är min adress i Paris, om någon ansvarsfull kriminalinspektör har frågor att ställa...på kontorstid...

129. Ext/Int - FÄRJAN HELSINGÖR, PARISTÅGET. - DAG

/RABBINEN STATISTER/

Rabbinen Bernard Foy står vid relingen på färjan mot Helsingör. Vi ser honom genom fönster från cafeteria där den blonda damen från tåget sitter vid ett fönsterbord och studerar honom.

Rabbinen stiger in i kafeet, ser inte kvinnan, ställer portföljerna ifrån sig. Går fram till disken och betalar för en kopp te.

Rabbinen Bernard dricker sitt te vid fönsterbordet, bläddrar genom några papper i sin svarta portfölj. Utanför syns Kronborgs slott, högtalare hetsar tågresenärer att gå till vagnarna.

Bernard rusar iväg, glömmer i hastigheten den gula portföljen.

Kvinnans blick följer honom, ser den gula portföljen. Reser sig med identisk portfölj i handen, tar advokatens och försvinner med båda.

Bernard vänder om i trånga branta trappor, pressar sig förbi klättrande kvinnor som betraktar honom med irriterade blickar.

Rabbinen kommer inrusande i kafeet, men portföljen är borta. Han vänder tillbaka nedför de trånga trapporna.

Kommer ned på färjedäcket, det gnisslar och tjuter av järnvägshjul och kedjor. Han ser sig förvirrat omkring bland dieselångande långtradare.

Ett tågset är på väg att rullas av. Bernard springer efter, tar tag i handtaget till dörren, öppnar och svingar sig upp.

130. INT - REBELLENS HEM. - DAG

/REBELLEN, HANS VON LAGERHIELM/

Det är skumt, mörkt i gula villan. Rebellen Bernard står vid skjutdörrarna till det som varit faderns arbetsrum.

Nu är det tomt på möbler, ödsligt. Han drar ihop dörrarna.

Det knackar från köksdörren, Bernard går genom en lika tom och dunkel hall. Hans gängliga kropp rör sig ljudlöst.

I glasverandans fönster ser han en silhuett, en glasögonprydd yngling klädd i mörk pullover. Det är hans jämnårige vän Hans von Lagerhielm.

REBELLEN BERNARD:

Stäng dörren efter dig. Grannarna har spionögon...

HANS VON LAGERHIELM:

Är du på rymmen...

REBELLEN BERNARD:

Man kan inte rymma från öppen anstalt, jag har frigång.
Alltså är jag fri.

Rebellen Bernard leder Hans mot trappan. Går baklänges uppför, som om han har en hemlighet att bevara.

REBELLEN BERNARD:

Min nya konstruktion behöver mera research...

HANS VON LAGERHIELM:

Vi kan spela Trippelspioner...

Bernard öppnar dörren till det lilla vindsrummet med sina sluttande takväggar. Där står Atarin uppställd på ett gammalt campingbord.

Hans von Lagerhielm tränger sig ivrigt förbi, fram till datorn. Hans ansikte är upphetsat, glittrande pojkögon. Bernard reagerar omedelbart, drar undan vännen från datorn och startar den. Hans ögon speglar ett allvar bakom spellusten.

REBELLEN BERNARD:

Vi hoppar över barnlekarna...Vi tar Luftwaffe...

HANS VON LAGERHIELM:

Jag är kaptenen...

REBELLEN BERNARD:

Och jag är radiooperatören. Den här gången
störtar:luftskeppet någonstans vid Spetsbergens västsida, där
det är drivis...

131.EXT - MONTAGE/DATA/FILM - DAG

Muskorset på dataskärmen flyttar sig från animerat isblock till en luftcigarr som rör sig, blir svartvit filmbild.

Vinden tjuvar, en motor dunkar.

I svartvita filmbilder glider ett luftskepp majestätiskt över ishavet.

Stora isblock dånar när de skiljs från fasta isen.

Det virvlar av snö över ett myller av samväxta isformationer.

132. EXT - STADSGATA. - DAG

/POETEN STATISTER/

Poeten Bernard Foy hukar sig i snömättad vind. Han håller hårt i sin käpp för att inte halka, andra handen håller i pälskantad mössa.

Det tjuuter om vinden som snirklar sig kring ett gathörn.

POETEN BERNARD (VO):

“Vägen tillbaka var måttlöst svår. Isen förändrade sig varje ögonblick...”

“Labyrinten av sprickor och krevasser verkade skämta med de hjälplösa män som släpade sina våta fötter genom denna skugglösa värld under en porslinsfärgad himmel...”

Med ett genomträngande stridsvrål strömmar en samling skolungdomar förbi poeten. De är klädda i liknande kläder, basketdojor och huvor.

Poeten står mitt i denna virvlande ström som passerar på alla sidor.

Snöflingorna virvlar kring hans ansikte.

Lika snabbt som de kom, lika snabbt är de borta och gatan framför honom är åter tom.

134.INT - POETEN HEM. - DAG

POETEN AMELIE/

Poeten Bernard Foy stänger ytterdörren till sin lägenhet, hänger av sig snöiga rocken, pälsmössan.

Han rättar till sitt silvergrå hår framför hallspegeln.

Går in i köket och sätter sig mittemot sin vithåriga hustru Amelie vid köksbordet. Hon lägger oengagerat en patiens.

POETEN BERNARD:

Tidig oktobersnö förebådar sträng vinter och jag som lämnade min vän Hans von Lagerhielm i ett prekärt läge på drivisen...

Nu kan jag inte finna honom.

Min portfölj med anteckningar om luftskeppet och katastrofen 1928 vid Nordpolen är borta...

AMELIE:

Den är säkert på biblioteket, kära du.

Poeten ser länge på henne, bilden är fylld med hemmets lugn och monotoni.

Hustrun fylld av tidens tysta gång.

Telefonen ringer ute i hallen, poeten Bernard går för att svara. Vi ser den gamle poeten från köket, hör hans förbryllande svar.

POETEN BERNARD:

Gul svinladersportfölj, nej verkligen inte, min är svart och jag fick den av min far jägmästare Jacob Foy på Svanå...

Han stänger dörren bakom sig med bestämd duns, sätter sig på pinnstolen vid telefonbordet.

POETEN BERNARD:

Jaså, ett nytt medel mot tropiska febersjukdomar, barnen i Afrika. Femton års arbete säger ni...
Förlåt hur va namnet, Furtwängler...en gul portfölj säger ni, har ni fått rätt nummer Herr Dorfswängel...

Han klottrar ned ett namn, stryker över det igen. Klottrar nytt.

POETEN BERNARD:

Ursäkta doktor Lutweiler, jag ska verkligen söka. Om ni vill ringa imorgon...

Bernard öppnar åter dörren till köket, går mot öppna dörren till sitt dunkla arbetsrum, ropar högt så att Amelie skall höra i köket.

POETEN BERNARD:

Vilken fräckhet, skulle jag hindra utvecklingen av en ny betydelsefull drog som kan rädda miljoner människors liv, jag akademiledamoten Bernard Foy...

Amelie sitter oberörd kvar vid köksbordet, patiensen har inte gått upp. Hon suckar tungt, samlar ihop korten och börjar igen.

POETEN BERNARD:

...lovordad för min diktsamling "När blomblad ännu föll om våren" som kom 1961.

Poeten Bernard har gått fram till sin bokhylla, tagit ut en diktsamling och bläddrar sökande i den. Sida efter sida.

Ur diktvolymen faller ett gulnat tidningsklipp, han vecklar upp det och läser högt.

POETEN BERNARD:

“Med denna skildring av en oskuldsfull barndom på idylliska godset Svanå med näckrosdammar, djupa furuskogar och trolska skogstjärnar har unge Bernard Foy för alltid skrivit in sig på den svenska diktens parnass...”

Den gamle poeten sträcker på sig, nickar instämmande till en inbillad publik. Läser fortsättningen med ceremoniell stämma.

POETEN BERNARD:

“Detta Sverige, så nära i tiden, framstår som exotiskt främmande och lockande. Det är dikter från en ohjälpligt försvunnen värld...”

Den åldrade poeten sätter sig i den vita gungstolen vid ett åttakantigt rökbord och håller ömt boken i famnen.

Hans blick vilar på gamla klockan med pendeln som rytmiskt markerar tidens gång. Upprepar lågt de sista orden för sig själv.

POETEN BERNARD:

...från en ohjälpligt försvunnen värld.

135. INT/EXT - HAMBURG HAUPTBAHNHOF - DAG

/RABBINEN BLONDINEN/

Tåget rullar in på Hamburgs Hauptbahnhof. Rabbinen Bernard Foy står beredd att stiga av vid en dörr. Tåget stannar. Han kliver ur.

Han ser blonda kvinnan stiga av, i ena handen har hon advokat Lager-hielms gula portfölj, i den andra handen en identisk portfölj!

Kvinnan börjar gå längs perrongen. Italienexpressen stannar mittemot och i folkmängden som väller ut under de höga stålvalven på Hamburgs station, försvinner hon.

Bernard snavar över tre resväskor och en arg dam i grön jägarhatt i sitt försök att nå henne.

Plötsligt kommer hon åter in i hans blickfält i sin ljusa poplinkappa, mot strömmen, mot honom med de gula portföljerna i händerna.

Han gömmer sig bakom tidningsstånd, tar upp två marksedlar ur ytterrockens ficka, köper miniflaskor med konjak.

Betraktar ett inträdeskort till Nationalbiblioteket i Paris han fått upp tillsammans med sedlarna. Bilden visar en mörkhårig ung kvinna, hennes namn är Elisabeth Frejer.

Den blonda kvinnan stannar upp, hennes huvud upplyft, blicken mot informationstavlor i taket. Vi hinner ana en slående likhet mellan henne och kvinnan på inträdeskortet, trots skillnaden i hårfärg.

Bernard följer diskret den blonda uppför trappor till ett lokaltåg mot Bremenhaven.

Han stiger in i bakre dörren i samma vagn och ser genom stojande, rökande skolungdomar kvinnan sätta sig i förstaklass. Hittar en plats där han via en spegel kan studera henne.

Tågets motorer brummar ilsket igång.

136. INT - TUNNLAR - DAG

/REBELLEN LAGERHIELM VERONICA/

Med ett dovt brummande som övergår i ett ekande skri från däckens rivstartar en varubil i ett underjordiskt garage vid Billsta centrum.

Rebellen Bernard står dold bakom en pelare.

Han utnyttjar ljudet till att öppna en stor järndörr, leder in vännen Hans von Lagerhielm och hans syster Veronica genom en branddörr, ut i en mörk, dunkelt upplyst tunnel.

Veronica är en storvuxen blond flicka i femtonårsåldern med tandregleringstrådar i munnen, klädd i bylsig tröja och jeans. Bernard rör sig säkert längs tunneln, talar medvetet dramatiskt.

REBELLEN BERNARD:

Det här kulvertsystemet är inte mer än så där femtusen meter långt...Men tänk om det finns hemliga förbindelser med dräningstunnlar...

De följer tunnel med stora värmerör, på golvet en tjock röd linje. Vännen Hans fortsätter på Bernards tanke.

HANS VON LAGERHIELM:

...och med de uråldriga schakt som begagnades av dystra ryska krigsfångar som på sjuttonhundratalet byggde kanaler och hamnanläggningar i hela mälarområdet...

Bernard stannar, vänder sig mot Veronica, klär av henne jeansen och tröjan med blicken. Ånga pyser rytmiskt ur ett rör, hetsar honom.

REBELLEN BERNARD:

Den röda zonen är en stridszon. Här lyder kvinnan, det är spelets regler.

Han tar tag i Veronicas arm, pussar henne hårt och hastigt, händerna klämmer tvekande på hennes bröst. Hon sliter sig retsamt loss.

VERONICA:

Inte framför min brors ögon...

Vid en korsning möts en röd och en blå gång, det fläktar kraftigt ur den blåa. I öppningen till denna nya gång står en sparkcykel med flak.

Hans tar kommandot, lyfter upp Veronica på den och ser uppfordrande på Bernard.

HANS VON LAGERHJELM:

Du bröt mot reglerna när du gick i närkontakt med Veronica.
Jag tar över kontrollen. Jag bestämmer att du kör.

Bernard sätter fart med foten, styr dem nedåt, nedåt.

Vinden fläktar i Veronicas hår, en naken nacke ser inbjudande ut.

Sparkcykelns hjul bromsas upp av vatten, de lämnar den och vadar långsamt runt en krök.

En gallergrind stoppar dem. Det är en port ut ur tunnelsystemet.

Utanför leder trätrappor ut i vattenlinjen, där skymtar ett badhus med flagande gul färg.

Veronica drar av sig våta jeans, tömmer gymnastikskorna på vatten.

Bernards blick följer de vita låren och det som anas under trosorna.

137. INT - POETENS HEM - DAG

/POETEN/

Den gamle poeten sitter i sin gungstol med diktbok i händerna och blundar.

Han reciterar en strof ur en dikt med en röst långt borta i minnenas land.

POETEN BERNARD:

*“O skogens huldra, grönögt milda Huldra
kom mig ej för nära.”*

138. EXT - STRANDVILLAN - DAG

/VERONICA UNGE LAGERHJELM/

POETENS MINNESBILDER.

En ung, blond flicka klädd i ålderdomlig vit sommarklänning lyfter sina vita sandaler i ena handen och en bukett röda, bruna och gula höstlöv i andra.

Bilden är genomlyst, nästan överexponerad så att färgerna är urvattnade och tunna. Det är en markering om att vi ser minnesbilder.

POETEN BERNARD (VO):

“Ovetande, ren och lycklig kom Du en gång på höstlig stig...”

Den unga flickan går på strandstigen vid det nu skinande gula badhuset mot en segelbåt och en upplagd rödmönjad kanot på träbockar.

Vi ser bilden uppifrån ett högre plan. Flickan långt nedanför på de vidsträckta terrasserna går i sin egen värld.

POETEN BERNARD (VO):

“Och buketten i Din hand med röda löv blev vår i Dina smala händers bo...”

Vid en elegant gul trävilla med franska fönster och skuggande markiser står en ung man i ljus sommarkostym och kravatt, Hans von Lagerhielm. Inifrån huset hörs slammer av porslin, klirr av glas.

Den unge mannens ansikte vänds mot kameran, ser in i den, samtidigt som vi hör poetens röst ställa en fråga. Det blir tydligt att detta är poetens Bernards subjektiva minnesbilder och röst.

POETEN BERNARD:

Varför var bara din äldre syster med vid middagen...
inte Veronica...

Den unge mannen hyssjar med finger över munnen, ser oroligt in mot huset.

HANS VON LAGERHJELM:

Det är som med Hamlets Ofelia...hon drar sig undan...

Den unge Bernards subjektiva blick söker flickans iskalla blå ögon, det är som om han zoomar in hennes frånvarande ansikte, söker väcka henne.

Hon håller blygt höstlöven framför ansiktet. Hennes ögon ser levande och förhoppningsfulla ut.

139. INT - POETENS HEM - DAG

/POETEN/

Poeten Bernard Foy sitter och blundar i sin gungstol. Han håller sin bok i handen. Reciterar med drömmande tonfall.

POETEN BERNARD:

*“Och buketten i Din hand med röda löv
blev vår i Dina smala händers bo.
Hemligt börjar här min skuld.
Och denna skuld skall ingen ta ifrån mig
Den är min och ingen annans...”*

Han lägger ned boken, tar en tekopp i handen, dricker.

Håller koppen mellan händerna, lyfter blicken mot kameran.

POETEN BERNARD (i kameran):

Den har alltid funnits där, mellan mig och min hustru Amelie.
Den lilla skuld känslan som växer likt en spricka i ett skadat
glas.

Poeten Bernard reser sig, ställer tekoppen ifrån sig i fönsterkarmen.

Lyfter undan de porslinsfärgade florgardinerna.

140. EXT - OSTERHOLZ BAHNHOF - DAG

/RABBINEN BLONDINEN UNGMAN/

Utanför tågfönstret och de gulbrunrökiga gardinerna ser rabbinen Bernard torvmyrar och kanaler som försvinner i dimma över Teufelsmoor i Niedersachsen.

Tåget saktar ned farten och den blonda kvinnan plockar ned de gula portföljerna från hatthyllan.

Hon går beslutsamt genom den nu nästan folktomma vagnen.

Rabbinen Bernard ställer sig vid bakre dörren och går av så fort tåget stannar framför ett ålderdomligt stationshus med sällsamma snickerier.

Längre fram stiger kvinnan av, det är tomt på planen framför huset.

Bernard smyger in i en telefonkiosk. Han ser den blonda kvinnan komma ut ur stationshuset utan portföljer, insvept i yleschal mot den kyliga dimman. Hon väntar.

Bernard bläddrar nedböjd i telefonkataloger.

En svart Mercedes svänger upp och en herre i golfbyxor och tweedmössa omfamnar kvinnan, bilen försvinner.

Rabbinen Bernard väcks ur sitt spanande av ung man i glasögon och ålderdomlig kostym som knackar på rutan. Försynt.

UNG MAN (Tyska):

Är ni färdig...

RABBINEN BERNARD (Tyska):

Vet ni vem herrn i tweedspormössan och Mercedes var...

UNG MAN (Tyska):

Det är greve Hansdorff på Westerwede, ni borde känna igenom honom från TV-rutan, försvarsminister i Förbundsrepubliken. Han bor på ett gods nära Worpswede där poeten Rainer Maria Rilke kring sekelskiftet samlade den berömda konstnärskolonien kring sig...

Bernard ser imponerad på den unga mannen som föreläser som om han var turistguide.

RABBINEN BERNARD (Tyska):

Ni verkar ha gedigen historisk kunskap...En sista fråga, vet ni om det finns några hyggliga hotell i närheten...

UNG MAN (Tyska):

Naturligtvis. Vårdshuset Tietjens Hÿtte nära Worpswede, är autentiskt bevarat, ett kulturhotell...

Den unge mannen har tagit av sig sina glasögon och putsar dem metodiskt.

Rabbinen Bernard bugar sig lätt, går mot det gula stationshuset.

141.INT - STATIONSBYGGNAD - DAG

/RABBINEN STATIST/

Rabbinen Bernard talar självsäkert till en rödbrusig äldre tjänsteman i oklanderlig uniform, med stålbågade glasögon på näsan.

RABBINEN BERNARD (Tyska):

Min fru, den blonda damen som nyss var här, lämnade av misstag in min portfölj.

Mannen granskar honom och försvinner. Tystnaden är varm, en ullig hund av obestämbart ras rullar ihop sig på en av sofforna.

Bakom Bernards rygg hörs plötsligt knackande och dundrande och han vänder sig om i ett språng. Där står den uniformsklädde mannen. Säger med en vresig ton -

BAHNHOFMAN (Tyska):

Ni menar portföljerna...

Rabbinen ser urskuldande ut, ertappad med en uppenbar halvsanning. Tar de identiska svinlädersportföljerna och går.

142. EXT STATIONSBYGGNAD - DAG

/RABBINEN/

När rabbinen Bernard kommer ut på stationsplanen väntar en gul buss märkt Worpswede. Han stiger på, går genom gången, sätter sig längst bak.

143. INT - VORPSWEDE BUSS - DAG

/RABBINEN CYKLISTER/

Rabbinen Bernard provar öppna den ena portföljen, den är låst. Han känner på tyngden, lyfter den till örat för att lyssna, bussen startar och skumpar iväg. Tickandet från riktningsvisaren får honom att lystra ängsligt, men ljudet slutar.

Bernard tittar ut genom bussens bakre fönster, ser två cyklister i gula tröjor cykla åt samma håll genom dimbankarna.

Till hans förvåning öppnar den andra portföljen sig villigt. Inuti ligger en förpackning lyxiga strumpbyxor av märket Christian Dior, en fickkalender och en minikassetbandspelare av märket Panasonic.

144. EXT -TIETJENS HUTTE - DAG

/RABBINEN CYKLISTER STATISTER /

Bussen stannar och släpper av Bernard framför värdshuset. Längre bak stannar två cyklister och justerar packningen.

På åkern mittemot håller en krökt gubbe vatten åt tolv ystra rashästar, det ångar om deras svartbruna kroppar.

145. INT - TIETJENS HÜTTE - DAG

/RABBINEN VÄRDINNA/

Den rödblonda värdinnan visar in rabbinen Bernard i ett stort rum, belam-rat med en tung eksäng, öppnar fönstret ut mot de dimmiga myrarna och den stillsamma floden.

Bernard nickar ett tack, damen försvinner. Han vänder sig ut mot panoramat över mossarna.

146. INT - POETENS HEM - DAG

/POETEN AMELIE/

I flodens vatten speglar sig en himmel med stora dräktiga sommarmoln, de mjuka gräsvajande gungflystränderna vid kanalerna som korsar myren i diagonaler vajar bort mot horisonten.

Poeten Bernard Foy vrider lätt på den konsthistoriska volym där han betraktar en reproduktion av Fritz Overbecks "Sommertag in der Hamme-Niederung" målad år 1900.

En gäll telefonsignal avbryter hans drömmier. Bilden ligger kvar på reproduktionen när poeten Bernard försvinner ut i hallen.

Hans röst tränger genom våningen. Han hör omedelbart vem det är.

POETEN BERNARD:

Jag beklagar verkligen dr Lutweiler. Portföljen med era värdefulla medicinska substanser är fullständigt försvunnen. Kanske har den passerat genom en sällsam port till ett annat universum...

Ett milt leende sprider sig över poetens ansikte, nöjd med sin egen filosofiska fundering.

LUTWEILER:

Ni är en gammal clown, en likgiltig diktare som omedelbart skall sluta larva er och plocka fram min portfölj med kokain!

POETEN BERNARD:

Kokain... Skrev inte unge Freud om kokainets fördelar så övertygande att det ledde till minst en kollegas förtidiga död... Men är verkligen kokain bra för febersjuka negrer?

LUTWEILER:

Jag känner till småhandlare som ni. Ni får en sista chans, lämna in portföljen i parkeringskassan på Arlanda flygplats, där har jag kontakter!

Annars tar jag personligen hand om er...

Poeten hör klickandet i luren, reser sig och går mot köket. Där stannar han upp i dörröppningen, som om han glömt vad han skulle göra.

Amelie sitter fördjupad i ett reportage i Månadsjournalen.

POETEN BERNARD (till kameran):

Min hustru måste vara den mest illiterata kvinna jag känner.

Undrar om hon mer än bläddrat i några av mina böcker, knappt självbiografin...

Det är väl därför hon har så lugnande effekt på mig...

Ömt smeker han hennes nacke, men kan inte säga något kärleksfullt.

POETEN BERNARD:

Kan jag få en kopp kaffe...

AMELIE:

Kära vän, du fick en mycket stor kopp för tjugo minuter sedan...

Hon leder honom ur köket med ett smeksamt grepp om hans arm.

In i arbetsrummet, till fönsterkarmen. Där står kaffekoppen bredvid ett fat skorpor och andra koppar med intorkat kaffe och ett glas med möglig mjölk. Poeten Bernard betraktar allvarligt resterna av måltiden.

POETEN BERNARD:

Bröd och mjölk drar döda till sig. Det lärde jag mig som ung konststudent på en exkursion på Sicilien. Ställ aldrig bröd och mjölk ute över natten.

147. INT - TIETJENS HÜTTE. RABBINENS RUM - DAG

/RABBINEN STATIST/

Nyduschad i ljus morgonrock och med mjölk och kakor på ett fat i närheten sitter rabbinen Bernard på sängen i hotellrummet och betraktar innehållet i portföljen.

Han öppnar paketet strumpbyxor och det mörkbruna nylonet gnistrar elegant i ljuset från bordslampan.

I fickkalendern hittar han en anteckning på 27 oktober, "Bibliothèque Nationale". Går bort till sin ytterrock och hämtar inträdeskortet i fickan. Jämför texten med den i anteckningsboken.

RABBINEN BERNARD:

Sällsamt...samma datum...

Nästa anteckning står på den 28 oktober, "International Utilities. Ranch Road 22 22 - exit après La Grange". Han smackar igenkännande med tungan.

Han knäpper på den lilla minibandspelaren. Ut kommer en vass hög ton, likadan på båda sidorna.

Plötsligt öppnas dörren, han slänger den tjutande bandspelaren i portföljen, stänger den men strumpbyxorna sticker förargligt ut.

In i rummet utan att knacka kommer en flicka i svart klänning.

Bernard tittar stumt mot henne, som om han ertappats med förbjudna lekar.

Hon niger till lite knyckigt och serverar honom hans te, skälver till så att mjölken skvimper över på sängöverkastet. Stirrar på den tjutande portföljen med strumporna som sticker ut.

Han betraktar hennes unga kropp med stadig blick, men utan förklaring. Hon torkar frenetiskt överkastet. Blossande röd i ansiktet försvinner hon ut igen.

Bernard tar ur bandspelaren ur portföljen, stänger av den, tar den lilla kassetten och stoppar den i sin kavajficka.

148. EXT - TIETJENS HÜTTE, VÄGAR - DAG

/RABBINEN CYKLISTER/

Rabbinen Bernard Foy stiger ut i den dimmiga skymningen utanför värdshuset, klädd i sin slitna träningsoverall.

Han börjar jogga längs floden. Någon stakar en båt med långsamma metodiska rörelser. Lugnet är melankoliskt, tiden står stilla.

Bernard kommer fram till en trång stenbro där han stannar och betraktar båten som kommer närmre och ett virvlande fågelstreck.

Två bilar möts på bron, han tvingas häva sig upp på stenräcke, sitter still och håller sig med händerna på räcket. Tittar rakt in i kameran.

RABBINEN BERNARD (i kameran):

Europa är gåtfullt...Här kan en blond dam föra ett hemligt budskap till Förbundsrepublikens försvarsminister, efter att ha mördat en advokat...

Det kunde varit jag. I själva verket har jag två kroppar, en levande och en död.

I dimman bakom lastbilen kommer de två cyklisterna och när Bernard hoppar ned, svänger de upp på var sin sida om honom, klädda i mörka simglasögon och med vad som ser ut som hoprullade tidningar svängande i händerna.

Blixtnabbt, som en gatufighter blockerar han ett slag med axeln, samtidigt som han slår den andra över näsbenet så blodet sprutar.

Den förste cyklisten vänder och kommer åter svingande sitt järnrör mot honom, han tar den störtade mannens cykel, en lätt femtonväxlad Peugeot, och sveper den attackerande av sadeln och ned i vattnet.

Den andre som rest sig vacklande får också en släng av cykeln och i strålkastarna från en uppdykande lastbil dyker han i vattnet.

Rabbinen Bernard rusar därifrån. Lastbilens bromsar tjuiter bakom honom.

RABBINEN BERNARD (in i kameran):

Jag tackar dig Herre som så storartat tar dig an mina fiender...

149. INT/EXT - DATABUTIK. - DAG

/REBELLEN MAN VEROLYG KARLSTRÖM/

Några svartklädda ninjasoldater på en dataskärm riktar med höga tjuv karatesparkar mot varandra.

En kastkniv blixtrar till. En av gestalterna faller ihop.

Vi är inne i en databutik i Billsta centrum, rebellen Bernard styr dataspelet med en hand, den andra låter omärkligt några disketter försvinna in i innerfickan på skinnjackan.

Han går obesvärat fram till mannen bakom disken.

REBELLEN BERNARD:

Senaste versionen av MORTAL COMBAT, den svarta, har den kommit?

Mannen skakar på huvudet till svar.

Rebellen Bernard är redan på väg ut genom dörren när han ser två gestalter genom butikens fönster.

En välklädd kvinna i femtioårsåldern med lång svart kappa och det röd-blonda håret i en fläta, en något yngre man i kort kanadensisk, fodrad pilotjacka och en cigarett i handen.

De betraktar honom genom butiksglasat.

Bernard stannar upp, sträcker sin gängliga kropp, går ut i arkaden.

150. EXT - BUTIKSARKAD - DAG

/REBELLEN VEROLYG KARLSTRÖM/

Kvinnan möter honom med en syrlig och genomborrande replik. Det finns en rutinmässig myndighetston i hennes röst.

ELISABETH VEROLYG:

Jag tänkte väl vi skulle hitta dig här bland dataspelen.

Bernard, detta är kriminalinspektör Karlström, han har några frågor till dig...

KARLSTRÖM:

Vi söker en försvunnen kronofogde. Han är spårlöst borta efter ett besök hos din far...

Rebellen Bernard står med breda ben och betraktar den rökande civilklädde polisen. Han svarar inte.

Karlström tar ett irriterat bloss på cigaretten, väntar ett ögonblick, men Bernard står orörlig kvar.

KARLSTRÖM:

Var var du på morgonen förra fredagen...

REBELLEN BERNARD:

I ett så kallat terapeutiskt samtal...med min psykolog...

Elisabeth Verolyg ser förvirrat på honom, rebellen Bernard betraktar samtalet som avslutat och går därifrån.

Karlström tar ett bloss på cigaretten, väntar på svar från psykologen Verolyg.

ELISABETH VEROLYG:

Jag måste kolla med min kalender...

151. EXT/INT - TOBAKSbutik, CENTRUM - DAG

/ REBELLEN LEFFE LAGERHJELM VERONICA STATISTER /

Ett gäng ölmagade, rödnästa existenser sitter på en bänk utanför tobaksaffär, en bergsprängare vrålar ut gammal punklåt, typ "Police on my back" av The Clash.

Leffe Tolvfot, klädd i trasig jeansjacka, lika stripig som hans tovigga hår, vinkar igenkännande åt rebellen Bernard.

Bernard ignorerar honom och ser in i butiken. Där står vännen Hans von Lagerhielm och ropar något ohörbart åt honom över dunket från bergs-sprängaren på bänken.

Rebellen Bernards blick fastnar på kvällstidningarnas löpsedlar som skriker ut - "NYTT MAKABERT LIKFYND". Han går in i butiken.

I bakrummet står en fet blond dam och talar upphetsat men ohörbart i telefon, det är syskonen Lagerhielms mamma.

HANS VON LAGERHJELM:

Två avhuggna huvuden vid Pålsundsbron. Där var vi nästan igår...Nån expert talar om en fanatisk hinduisk kult av gudinnan Kali...

Bernard betraktar den ivrige Hans och Veronica som öppnar en ask cigaretter, stoppar en i munnen. Hon ser tonårsaktigt spydigt på honom.

VERONICA:

Du är fyrkantig i ögonen. Har hela du blivit datoriserad, eller bara huvet...

HANS VON LAGERHJELM:

Undrar var kropparna är...om tunnlarna kan viska något om mördaren...

Bernard kommenterar inte vännens öppna fråga, tar en Expressen ur tidningsställ.

Veronica tänder cigaretten. Hennes blåa ögon betraktar rebellen Bernard som går ur tobaksaffären, fördjupad i tidningssidan.

Utanför ropar Leffe Tolvfot till honom över vrålet från bergssprängaren.

LEFFE TOLVFOT:

Han kom med svarta segel...mörk smal man...slätterkniv...

Rebellen Bernard sänker tidningen, tar in Leffes rop. Går fram till bänken och slår brutalt av bergssprängaren.

En av gängmedlemmarna reser sig halvvägs, får en knuff i bröstet av Bernard. Det lugnar alla.

REBELLEN BERNARD:

Vem pratar du om...han som halshögg lapplisorna...

152. INT - REBELLENS HEM - DAG

/REBELLEN/

På Bernards dataskärm står en lång gestalt i mörk rock. I hans hand en kniv formad som en månskära. Markörkorset blinkar till, en animering startar.

Gestalten med slätterkniven tar tag i ett kvinnohuvud bakifrån, skär av halsen på det. Korset piper till och ytterligare en kvinna halshuggs.

Blodet från slätterkniven lyser illrött och gestalten rusar bort genom en mörk tunnel. Ut genom ett runt hål, en öppning.

Rebellen Bernard vid manualen skriver -

FÖRSTA LIKFYNDEN, TVÅ LAPPLISOR.

Två huvuden rullar i slowmotion runt på skärmen, öppningen färgas röd. Färgen täcker hela skärmen.

153. E/I - TITJENS HÜTTE, RABBINENS RUM, SOLNEDGÅNG - KVÄLL

/RABBINEN/

Genom fönstret till sitt rum ser rabbinen Bernard en armejeep komma rullande i solnedgången över marsklandet.

Den stannar under skuggan av stort träd. En beväpnad soldat ställer sig och bevakar värdshuset.

Rabbinen Bernard går från fönstret. Tar på sig sin tweedkavaj, ställer sig framför spegeln, drar fingrarna genom det mörka håret med en invand gest.

154. INT - TITJENS HÜTTE. FOAJÉN - DAG

/RABBINEN VÄRDINNAN/

Rabbinen Bernard går nedför trappan till foajén, inredd som ett tyskt borgerligt lanthem med tunga trämöbler och kopparstick på väggarna.

Värdinnan avslutar ett telefonsamtal och Bernard lyssnar.

VÄRDINNAN (tyska):

...faktura till International Utilities, självklart herr Lutweiler.

Med en distanserad nick på huvudet, hälsar den tyska värdinnan rabbinen Bernard med en fråga -

VÄRDINNAN (Tyska):

Var vill ni äta, i franska matsalen, eller den lokala med tysk
lantmat...

155. INT - TITJENS HÜTTE, MATSALEN - DAG

/RABBINEN STATISTER KVINNA MAN /

Rabbinen Bernard sitter i träklädd matsal med fejkade turistiska inslag framför en tallrik stekt ål i äggröra. Han äter brådslande. Utanför hörs ambulanser.

Ett äldre par vid bordet bredvid betraktar honom.

En främling i denna värdshusmiljö. Rabbinen äter oberörd vidare, men lyssnar uppmärksamt på deras samtal. De talar om cykelolycka på bron.

KVINNA (Tyska):

Det tycks ha varit en trafikolycka uppe vid bron. Ambulansen
stannade där...

MANNEN (Tyska):

Ambulansen var från armén, Bundeswehr.

Värdshusvärdinnan kommer fram till Bernard Foy. Hon tar hans tomma tallrik. Dröjer sig kvar och ser ut genom fönstret.

VÄRDINNAN (Tyska):

Egendomligt att herr Lutweiler och hans trettio gäster inte
kommer...Men en god kund klagar man inte på...

De tyska gästerna lyssnar på hennes oroliga stämma.

Rabbinen reser sig och går ut mitt i repliken.

156. EXT - TITJENS HÜTTE - DAG

/RABBINEN STATISTER/

Rabbinen Bernard ser tunga övertäckta lastbilar välla upp på gårdsplanen.

Han smyger ut på taket utanför sitt rum. Med båda portföljerna och sitt bagage, sätter han sig och betraktar skymningsscenen.

Framför världshuset närmar sig allt fler militärfordon i en kolonn.

RABBINEN BERNARD (i kameran):

Förra veckan undervisade jag skolbarn i att läsa hebreiska bokstäver...

Nu sitter jag på ett sluttande plåttak i Niedersachsen och någon har kallat in tyska antiterroriststyrkor...

Han kastar sin väska och portföljerna i rabatten, hoppar ned just när blåa ljus börjar svepa över gårdsplanen.

Rabbinen samlar sig bakom några buskar, tar sats och glider som en skugga ned mot vattnet.

Han smyger längs kanalvattnet, tittar forskande på ekorna. Hittar en äldre motorbåt med ett stadigt kapell över aktern. Hoppar i. Bänder upp hänglåset till maskinluckan.

Kravallpoliser med kulsprutepistoler och skottsäkra västar lägger sig i ställning kring det idylliska världshuset. Helikopterljud dånar i luften.

En mindre grupp med höjda vapen kommer sökande längs kanalen.

Bernard trycker på startknappen, motorn hostar till.

En rörlig strålkastare träffar för en sekund rabbinen, han bländas, trycker åter på startknappen och maskinen dunkar igång.

157. EXT - GRUSVÄG ÖVER MOSSAR - SKYMNING

/REBELLEN, HANS VON LAGERHIELM/

Rebellen Bernard Foy kommer på sin flakcykel, vännen Hans von Lagerhielm på en modern tiöväxlad fransk racercykel.

De cyklar längs en grusväg som löper över vidsträckta mossar.

REBELLEN BERNARD (delvis VO):

Det sägs att folk försvinner här på mossarna, för att senare
dyka upp igen i de mest förbryllande former...

De passerar genom en samling plåtskjul, ett slakteri. Rebellen Bernard berättar med hög, dramatisk
röst -

REBELLEN BERNARD:

Bärplockerskor, korvståndsägare, pensionärer på
bussutflykt...badande barn har hittat uppsvällda lik i vassarna..

På ett sankt och vått fält ligger en död ko, med svullen mage och surrande svarta flugor.

De stannar upp vid kadavret, dröjer sig kvar vid denna bild av förruttnelse och naturens gång
innan de cyklar vidare i skymningen.

158. EXT -MOSSARNA, LEVANDE DÖDA - KVÄLL

/REBELLEN, HANS VON LAGERHIELM, CARL VON LAGERHIELM/

Det bubblar i det svarta gölvattnet på mossen, duvhökar kretsar över myrarna, täckta av älggräs,
hjordron och pors. Det är vindstilla.

HANS VON LAGERHIELM:

Pappa, här är vi...

Rebellen Bernard och vännen Hans ställer cyklarna vid ett knotigt träd.

De vandrar tillsammans med den gänglige, åldrande friherren Carl von Lagerhielm.

De lyssnar andlöst på dennes fantasiladdade beskrivning där de följer honom i hälarna längs
knappt synliga stigar mellan mosstuvorna.

CARL VON LAGERHIELM:

Här har stenåldersjägare i kappor av grovspunnet kläde dödat av sina fiender och genom
årtusenden sjunkit allt djupare ned i myrens humussyror...

Legender berättar att dessa mosslik kan stiga upp ur myrarnas
djup för att blanda sina gengångarliv med de levandes...

I det tilltagande mörkret ser enstaka, knotiga träd ut att röra sig i dimman. Hela mosslandskapet
liknar alltmer en likvaka.

LAGERHJELM (VO):

“Vad dessa levande döda har för sig på sina vandringar ute i novembermörkret och dimman vill vi nog inte tänka på...”

De tre gestalternas kroppar liknar skuggor, vålnader.

Men på en sekund byter friherren samtalston, som om han själv blivit drabbad av sin målände beskrivning och måste bryta stämningen.

CARL VON LAGERHJELM:

...fast mer sannolikt är att de är ryska fallskärmsjägare,
Spetnazförband från Leningrad, som förbereder en ockupation
och lyssnar på svenska hemvärnets radiotrafik...

Friherren skrattar, njuter av sin egen äventyrliga fantasi.

De har kommit tillbaka till startpunkten för sin promenadtur över mossarna. Golvattnet blänker mörkt och dunkelt kring dem.

159. EXT - WORPSWEDE KANAL - NATT

/RABBINEN/

På en bro över det mörka vattnet rullar pansarfordon. Strålkastarna sveper över kanalvattnet.

Rabbinen Bernard duckar i sin motorbåt, som dunkar vidare genom nattens mörker och glider in i de skyddande skuggorna från bron.

160. INT - POETENS HEM - DAG

/POETEN, AMELIE, ELISABETH VEROLYG/

Poeten Bernard Foy går upprörd omkring i salongen med uppslagen kultursida. Hans ansiktsfärg är röd, han trummar med fingrarna på tidningen, kastar den på bordet.

Stirrar på den, lyfter den, citerar med tydlig ironi en strof.

POETEN BERNARD:

*“Friskt vatten strömmar över mina händer. Det är
en enkel tisdagsmorgon...”*

Han hör hur dörrklockan ringer långt borta. I nästa ögonblick sveper en dam i den mogna medelåldern in, klädd i stramande läderkjol och svarta handskar.

Bernard kysser henne på hand, Elisabeth ser smickrat på honom. Amelie kommer efter, stannar i dörren.

AMELIE:

Litteraturkritikern Elisabeth Verolyg. Vill ni ha te?

ELISABETH VEROLYG:

Jag är så nöjd att bli mottagen i ett av de sista riktigt serena gammaldags diktarhusen i Stockholm, Tack, kära du, jag tar hellre en whisky.

Poeten viftar med kultursidan för att fånga hennes uppmärksamhet. Hon sätter sig i en fåtölj, Bernard distraheras av kvinnans svartskimrande lår och guppande byst.

Nästan omedelbart kommer Amelie med en bricka med två whiskyglas och flaska till salongen, klädd i sin varma päls och pälschatt.

AMELIE:

Jag går nu, det är onsdag och bridge.

VEROLYG:

Gå ut, tänker du inte på hur förskräckligt mycket avgaser arbetarklassen släpper ut när de tar bilen till sina små fula sommarstugor...de förstör naturen.

Elisabeth Verolyg vinkar åt Amelie som försvinner ut, tar en försvarlig klunk whisky.

Den silverhåriga poeten tittar inte efter sin hustru. Han ler istället ett överseende leende mot litteraturkritikern, lyfter Svenska Dagbladets kultursida från bordet. Harklar sig, tar sats.

POETEN BERNARD:

Natur bah. Hör vad den unge poeten, ironikern Per-Ola Eriksson, skriver -

“Friskt vatten strömmar över mina händer

Det är en enkel tisdagsmorgon

och jag hittar inte riktigt hem.

Våningen där jag vaknar

är en främmande flickas våning.”

Poeten Bernard är röd i ansiktet av upphetsning och sänker tidningen.

Han har lutat sig över litteraturkritikern, håller sitt ansikte bara någon decimeter från hennes och talar lågt, hotfullt.

POETEN BERNARD:

Denne plagiatör skriver helt fräckt av mina skönaste sonetter och lappar ihop dem med sina trista nutidsrealistiska vadmalskostymer...

Elisabeth ler ett ansträngt leende, men behåller fattningen och ger den gamle poeten ett tydligt tillrättavisande.

VEROLYG:

Plagiatör, käre Bernard, är inget skällsord idag.
Tvärtom, nu hyllar man dess kusin parafrasen och läromästaren heter Jaques Derrida...

POETEN BERNARD:

Men lyssna på förebilden, mina rader -
*“Så vänligt du strömmade, källa,
Du ensam rörlig i den vita snön.
Hur vänligt ville inte dina vatten välla,
i ett främmande liv, mot den sista sjön!”*

Elisabeth Verolyg ser vaksamt och förbryllat på honom.

Poeten Bernard sätter sig ned bakom ett mindre moln från sin cigarr och dricker ett glas whisky. I ett svep.

161. EXT - WORPSWEDE GODS - NATT

/RABBINEN/

Rabbinen Bernard glider med sin motorbåt runt en krök på kanalen.

Framför honom vilar ett pampigt gods med kolonner och balkong över entren. Det vilar tyst, upplyst av strålkastare i nattedimmorna.

Rabbinen förtöjer motorbåten vid en brygga, tar de gula portföljerna i stadigt grepp och går mot godsets ytterdörr.

162. INT - GODSETS ARBETSNUM - NATT

/RABBINEN, GREVE HANS DORFF, LUTWEILER, STATISTER, HUSA/

“Terroristen i Worpswede Idyll” skriker tidningsrubriken på greve Hansdorffs bord. Bakom hans stol står uniformklädd polis och lyssnar i walkie-talkie. Böjer sig över rödbrusige greven, viskar i hans öra.

Greven reser sig och hälsar rabbinen Bernard Foy klädd i sin gråa tweedkostym.

GREVE HANSDORFF (engelska):

Hoppas ni har goda nyheter att meddela, bäste rabbi Foy, terrorister har slagit till och misshandlat mina säkerhetsmän borta vid Tietjens Hÿtte. Jag har beordrat kraftfulla insatser, vi misstänker en förnyad våg av aktiviteter...

Rabbinen Bernard bleknar hastigt, men sträcker fram en något fuktfläckad portfölj till greven.

RABBINEN BERNARD (engelska):

Ursäkta misstaget, herr försvarsminister. Portföljen måste vara en av era gästers. Jag fick den i bagageförvaringen på stationen.

Greven tittar granskande på innehållet. Bläddrar i fickkalandern, lägger med avsmak tillbaka strumbyxorna.

GREVE HANSDORFF (engelska):

Det kan vara min kusin Amelies väska. Men det står inget namn. Är ni säker att det inte är er egen, mr Foy?

RABBINEN BERNARD (engelska):

Rabbiner brukar inte använda svinladersportföljer. Förlåt jag har glömt en sak.

Rabbinen tar upp kassetten ur fickan. Han överlämnar den och greven spelar upp den höga tonen på den lilla bandspelaren.

GREVE HANSDORFF (tyska);

Modern musik...Stockhausen kanske...

Bernard hör vinande tonen bytas mot korta pip. Sträcker sig mot bandspelaren och stänger av den.

RABBINEN BERNARD (engelska):

Jag är ingen expert, men som student i Texas lärde jag en del om dataprogram...Det är satellitstyrtoner. Ni måste räkna med en smärtsam omprövning av relationerna till er unga släkting. Bandet innehåller programmet till en kryssningsrobot...

Försvarsministern bleknar och sjunker samman i stolen.

En husa kommer in och meddelar med mörk stämma, som om hela marsklandets ödslighet och vemod finns i henne.

HUSAN (tyska):

Herr Lutweiler från International Utilities önskar tala med greven...

Den uniformsklädde lyssnar av upphetsade röster i sin walkie-talkie, viskar i försvarsministerns öra. Greven reser sig, sträcker händerna mot rabbinen Bernard.

GREVE HANSDORFF (engelska):

Tack för besöket Rabbi Foy. Nu vilar rikets säkerhet i mina händer...

Rabbinen Bernard går mot de tunga ekdörrarna, steg ekar avlägset utanför. Dörren öppnas och tätt framför hans ansikte står en bister man med kalla ögon som för ett ögonblick ser in i hans.

Lutweiler i lång svart läderrock sveper förbi, följd av två bastanta livvakter i överrockar och hattar nedtryckta på hjässan.

Bernard går ut ur rummet, tar sin stora hatt och den andra gula portföljen, den döde advokatens, som han ställt utanför grevens arbetsrum.

Han stänger dörrarna utifrån, ser att Greve Hansdorff hastigt ställt ned den första gula portföljen vid sina fötter, bakom bordet.

Som för att kontrollera att grevens gäst försvunnit, vänder sig den bistre mannen om och vi ser med rabbinens blick Lutweilers ansikte i den sista resten av dörrspringan innan den sluts.

163. INT - REBELLENS HEM - KVÄLL

/REBELLEN/

Rebellen Bernards ansikte speglas på bildskärmen där muskorset rör sig över något som liknar animerade mossar.

Det klickar till och en kritstrecksrändig figur växer fram.

Rör sig hastigt mot skärmen. Det animerade ansiktet förvrids i en hotfull grimas. Till slut fyller ansiktet hela skärmen, som om det var på väg att bryta sig ut.

Rösten kommer förvrängd, som om den hördes över brusande teleledning.

LUTWEILER:

Portföljen...

164. INT - POETENS HEM - KVÄLL

/POETEN/

Poeten Bernard står med telefonluren i handen, håller den en bit från örat.

Ljuset från den lilla lampan över telefonbordet gör att skuggorna i den gamle mannens ansikte blir extra djupa.

LUTWEILER:

...eller döden...portföljen eller döden Foy...

Det klickar i luren och poeten vänder ansiktet mot oss.

Han sänker långsamt luren och mörkret lägger sig.

**SLUT
DEL ETT.**